

**VERENIGING NEDERLANDSE ORGANISATIES
VRIJWILLIGERSWERK
TE UTRECHT**

Jaarrekening 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

FINANCIËEL VERSLAG

1	Bestuursverslag over 2016	3
---	---------------------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2016	8
2	Staat van baten en lasten over 2016	10
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	11
4	Toelichting op de balans per 31 december 2016	14
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	20

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24
---	---	----

BESTUURSVERSLAG OVER 2016

In deze jaarrekening wordt verslag gedaan over de financiële ontwikkelingen binnen Vereniging NOV in het verslagjaar 2016.

Deze jaarrekening dient in samenhang gelezen te worden met het inhoudelijke jaarverslag van de vereniging, waarin de projecten en activiteiten nader zijn omschreven.

In 2016 kende Vereniging NOV de volgende inkomstenbronnen:

1. Subsidiebatens:
 - Instellingssubsidie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
 - Project- en programmasubsidies van de ministeries van VWS en van Veiligheid & Justitie (V&J)
2. Overige baten:
 - Contributies van aangesloten leden
 - Programmabijdragen vermogensfondsen
 - Opbrengsten van projecten en andere activiteiten
 - Rentebaten uit spaartegoeden.

Deze inkomsten heeft NOV besteed aan:

- A. Materiële activiteits- en projectkosten die samenhangen met de uitvoering van haar strategisch beleidsplan en jaarprogramma 2016 "NOV, in het hart van de actieve samenleving".

De kernfuncties van de vereniging zijn:

- o collectieve belangenbehartiging
- o verbeteren van de kwaliteit van het vrijwilligerswerk
- o verstevigen draagvlak vereniging.

Kerntaak 1: Collectieve belangenbehartiging

Vereniging NOV verenigt haar leden op thema's en onderwerpen die het vrijwilligerswerk vitaal houden. Ze treedt samen met haar leden op als woordvoerders en lobbyisten van het vrijwilligerswerk en zijn gesprekspartners van politiek en overheid. Als vereniging vertegenwoordigt NOV ruim zes miljoen vrijwilligers. Vereniging NOV richt zich landelijk op de systeemkant van het vrijwilligerswerk en zet zich in voor goede wet- en regelgeving, financierings-stromen, goede toegang tot het vrijwilligerswerk en innovatie. De politiek, ministeries, gemeenten, maar ook de media zijn belangrijke maatschappelijke actoren voor Vereniging NOV.

Kerntaak 2: Samen werken aan kwaliteit

Vereniging NOV wil de kwaliteit van vrijwilligerswerk verder verbeteren. Ze vindt het belangrijk dat het vrijwilligerswerk en de vrijwilligers deskundig zijn en goed georganiseerd. Dit geldt voor alle sectoren waarin vrijwilligers actief zijn, zoals de natuurorganisaties, de brandweer, de amateurkunst, cultuur, de sport, politiek, vakbonden. Kortom samenleving breed. Het besturen en uitvoeren van vrijwilligerswerk wordt complexer. Er worden meer eisen gesteld en dat betekent dat er meer aandacht nodig is voor de toegang tot, het leidinggeven aan en de kwaliteit van deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers.

Kerntaak 3: Een gedragen vereniging

Een vereniging is een doelgerichte community, een samenwerkingsverband. Met haar leden neemt NOV de lead in het realiseren van de doelen van de vereniging. Vereniging NOV wil het draagvlak van de leden in de vereniging verder verstevigen. Dat betekent het versterken van het mede-eigenaarschap, het inbrengen van eigen expertise en samen succesvol zijn. Vereniging NOV wil een dynamisch netwerk zijn met het bestuur en het bureau als aanjagers, als mede-participanten en soms als gezicht naar buiten. De vier vaste netwerken in Vereniging NOV en de projecten en programma's zijn allen én doelgericht én organisatievormen van draagvlak.

- B. Personeelskosten t.b.v. de uitvoering van de kerntaken
- C. Kosten voor organisatie, beheer en administratie
- D. Bestuurskosten.

Ontwikkelingen tijdens het verslagjaar

Baten

In 2016 bedroegen de baten in totaal: € 778.363.

Het saldo van de baten is hoger dan begroot.

Dat is het gevolg van o.m.:

- o niet begrote opbrengsten van het NOV Verenigingscongres 2016 (Gratis Goud Festival): Voor de organisatie van en samenwerking rond het groots opgezette NOV Congres 2016 in Deventer zijn van de gemeente Deventer, de Koninklijke Heidemaatschappij Nederland (KNMH), Movisie, het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA), Sociaal Werk Nederland, het Goede doelenfonds DELA en het ministerie van VWS bijdragen ontvangen die bij de opstelling van de begroting 2016 nog niet waren voorzien (€ 69.500).
- o Niet begrote bijdragen van het VSBfonds en Porticus/St. Benevolentia voor het project BestuurdersCentraal (€ 47.725).
- o Niet begrote subsidiebatens voor het project Aan de Slag!, programma voor vrijwilligerswerk door asielzoekers en statushouders in de opvang (€ 13.137).
- o Extra bijdragen van de vermogensfondsen Fonds 1818, RCOAK, Sluyterman van Loo en VSBfonds voor het versterken van Premieplan en optimalisatie van het Premieplan-registratiesysteem (€ 6.570).
- o Meer contributieopbrengsten (€ 1.425).

Daartegenover stonden echter ook tegenvallende opbrengsten, als minder rentebaten dan begroot en minder baten uit reguliere activiteiten.

In totaal kwamen de baten in 2016 € 115.696 hoger uit dan aanvankelijk begroot.

Kosten

De totale kosten in 2016 bedroegen € 767.442. Begroot was een bedrag van € 662.667.

Opmerkelijke verschillen met de begroting zijn:

Activiteits- en projectkosten:

Voor de organisatie van het NOV Congres was in de begroting 2016 een post opgenomen van € 15.000.

Met de bijdragen van de hierboven genoemde samenwerkingspartners kon op 7 december 2016 een groot en inspirerend congres worden georganiseerd in de vorm van een festival verspreid over verschillende locaties in de gemeente Deventer, met presentaties, workshop, pitches, een fondsen- en een informatiemarkt en als afsluiting de uitreiking van de Meer dan handen Vrijwilligersprijzen 2016.

De materiële kosten voor de organisatie van dit congres beliepen in totaal € 65.474.

Naast de begrotingspost was ook een bestemmingsreservering gemaakt ter dekking van de kosten van het NOV Congres. Voorgesteld wordt om – gelet op het ontbreken van de noodzaak tot vrijval – deze reservering in stand te houden en te bewaren voor de organisatie van het NOV Congres in 2018.

Het project BestuurdersCentraal was nog niet opgenomen in de begroting 2016. Voor dit project is in 2016 een bedrag van € 40.058 aan kosten gemaakt, in het bijzonder voor het mogelijk maken van 3 pilotprojecten (in Den Haag, Deventer en de provincie Groningen) en voor kosten van projectbegeleiding. BestuurdersCentraal is gericht op netwerkvorming op basis van zelforganisatie door en voor lokale besturen van vrijwilligersorganisaties, samenleving breed.

Voor het project Centrale aansturing Vrijwillig Dichtbij zijn meer materiële kosten gemaakt dan aanvankelijk begroot. Dit is het gevolg van een doorschuif van activiteiten (met de bijbehorende kosten en baten) van 2015 naar 2016. Een groot deel van de kosten is gemaakt voor de actualisering van de website Lokaal samenwerken en de samenvoeging van die website met Vrijwillig Dichtbij. Andere kosten zijn o.m. een opdracht verstrekt aan de Universiteit voor Humanistiek voor het monitoren van het programma Vrijwillig Dichtbij en de accountantskosten.

De totale materiële projectkosten bedroegen € 40.788.

Personeelskosten:

- De loonkosten zijn hoger dan begroot. De kosten bedragen € 440.502. Er zijn meer salariskosten gemaakt als gevolg van urenbreiding van de projectleider Vrijwillig Dichtbij, een loonstijging conform de cao per 1 juni 2016 van 1% en een eenmalige uitkering van € 87,50 (naar rato dienstverband).
- De hogere loonkosten zijn tevens het gevolg van inhuur van een zzp-er ter vervanging in het laatste kwartaal 2016 van een van de projectmedewerkers die haar werkzaamheden medio oktober 2016 wenste te beëindigen en het aantrekken van een extra projectleider voor 8 uur per week voor het nieuwe project Aan de Slag!.
- Andere oorzaken van de hogere personeelslasten zijn een naheffingsaanslag aangifte loonheffingen van de belastingdienst als gevolg van een verkeerde sectorindeling in de jaren 2012-2015 en een correctie op de premiebetalingen pensioenen in 2015. Door de aansluiting per 1 januari 2017 van het salarisbureau op het per 1 januari 2017 ingevoerde UPA-systeem van het pensioenfonds Pfw kunnen correcties maandelijks plaatsvinden en zullen nabetalings naar verwachting tot het verleden behoren.
- Het NOV-bureau bestond in 2016 uit een directeur en (gemiddeld) 7 vaste medewerkers, werkzaam in deeltijd: de directeur (1,00 fte), 2 medewerkers Communicatie (te samen 1,33 fte), (gemiddeld) 2 project-medewerkers (te samen 1,17 fte), een coördinator verenigingsbureau/financiën (0,78 fte) en een secretaresse (0,56 fte).
- Alle medewerkers van het NOV-bureau, inclusief de directeur, zijn ingeschaald op basis van en worden betaald conform de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.
- De totale loonkosten van de directeur bedroeg in 2016 € 104.952 (aan salaris en IKB, sociale verzekerings- en werkgeverslasten en pensioenpremies). Daarnaast worden de kosten vergoed die uit hoofde van de functie als algemeen directeur worden gemaakt. Joost van Alkemade heeft in het verslagjaar wel vrijwilligersfuncties, maar geen formele nevenfuncties vervuld.

Accommodatiekosten:

- De accommodatiekosten zijn hoger dan begroot als gevolg van de kosten die gemaakt zijn voor de verhuizing van het NOV bureau op 26 september 2016 van de Maliebaan naar de Koningin Wilhelminalaan in Utrecht. Voor de verhuizing was in de begroting een bedrag opgenomen van € 15.000. Daarnaast is er in 2015 een bestemmingsreservering gemaakt van € 30.000. Voorgesteld wordt om van deze reservering € 23.000 vrij te laten vallen. Het resterende bedrag van € 7.000 zal in 2017 nog worden aangewend voor kosten die rechtstreeks voortvloeien uit dan wel in het verlengde liggen van deze verhuizing.

Resultaat

Opbouw continuïteitsreserve:

Het bestuur van NOV streeft naar een continuïteitsreserve van maximaal 150% en minimaal 100% van de totale jaarlasten van de werkorganisatie. Indien de jaarrekening een overschot geeft na eventuele bestemming aan of uit bestemde fondsen en reserves, zal dit overschot worden gebruikt voor het opbouwen en/of behouden van voldoende omvang van deze continuïteitsreserve.

Resultaat:

Het voorgaande resulteert in een positief resultaat van € 10.921.

Het NOV-bestuur stelt de Algemene Ledenvergadering van 22 juni 2017 voor om:

- de bestemmingsreservering NOV Congres te bewaren voor de organisatie van het congres in 2018;
- van de bestemmingsreservering voor de verhuizing € 23.000 vrij te laten vallen;
- het resultaat van in totaal € 33.728 toe te voegen aan de continuïteitsreserve die daarmee groeit tot € 124.291 (=22,7 % van de totale kosten werkorganisatie).

Bestuurssamenstelling:

In 2016 was het NOV-bestuur samengesteld uit de volgende leden:

- Ella Vogelaar (voorzitter)
- Jos van Nunen (vice-voorzitter)
- Fedde Boersma (penningmeester/secretaris)
- Christine Linzel
- Fenna Noordermeer
- Menne Scherpenzeel
- Norman Uhlenbusch
- Jessica Winter.

Ontwikkelingen na het verslagjaar – vooruitblik, risico's en onzekerheden

Nieuw kabinet, nieuwe kansen en/of ook ander beleid

Als landelijke belangenbehartiger en speler ervaart NOV, ook gezien de bijdrage in subsidies van de ministeries van VWS en V&J aan de vereniging, de gevolgen van politieke keuzes en beleid. Welk kabinet er komt en met welke maatschappelijke visie en beleidsprioriteiten, is aan de toekomst. Hier proactief op inspelen en continu investeren in goede relaties is wat NOV zelf kan bepalen.

Ontwikkelingen in subsidie, beleid en uitvoering van het voorkomen van seksueel misbruik in het vrijwilligerswerk

NOV pakt dit beleid steeds meer op in samenwerking met de sector sport. Uitvoering van het tuchtrecht in het vrijwilligerswerk wordt opgenomen in het Instituut voor SportRechtspraak (ISR). Ook de daaraan verbonden registratielijsten worden samengevoegd. Het gaat vooral om een kwaliteitsslag, maar daar waar door schaalgrootte en koppeling kosten kunnen worden bespaard, wordt dat opgepakt.

Subsidie voor het NOV Contactpunt gratis VOG

Deze subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie (V&J) loopt medio 2017 af. De dienstverlening wordt overgenomen door JustIS, de screeningsautoriteit van het ministerie van V&J.

Gemeenteraadsverkiezing maart 2018

Waar landelijk politiek nu nieuwe richtingen worden uitgezet, zal dat in 2018 in alle gemeenten gebeuren. Voor het vrijwilligerswerk als georganiseerde vorm van burgerinitiatief en structurele participatie is dat lokale beleid steeds meer bepalend. Ook daar goede en slimme lobby op inzetten is voor de vrijwilligersbranche en de lokale financiering/faciliteiten erg belangrijk.

Vitale vereniging

NOV draait op de betrokkenheid van haar leden. In het delen van expertise, inzet van medewerkers in de netwerken, samen optrekken in de lobby etc. Inzet van vrijwilligers in de samenleving staat hoger op vele agenda's zoals in de zorg, in cultuur, bij bibliotheken etc. NOV vernieuwt, versterkt, behoudt en zoekt ook nieuwe leden om samen de daad- en draagkracht te vergroten. Dat geldt zowel in het innoveren van de interne werkwijze en de eigen verenigingsdemocratie als ook in het samen acteren en behartigen van belangen naar buiten.

Samenvatting begroting 2017

Baten	€	Lasten	€
Contributies	123.750	Materiële activiteits- /projectkosten	119.954
Instellingssubsidie	185.000	Personeelskosten	411.250
Programma-/projectsubsidies	285.474	Accommodatiekosten	47.350
Baten uit projecten en activiteiten	42.180	Organisatiekosten	60.850
Overige baten	10.500	Bestuurskosten	7.500
Totale baten:	646.904		646.904

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
 (na resultaatbestemming)

		31 december 2016		31 december 2015	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	(1)		2.261		4.294
Vlottende activa					
Vorderingen	(2)	142.816		68.546	
Liquide middelen	(3)	849.371		553.868	
			992.187		622.414
			994.448		626.708

		31 december 2016		31 december 2015	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	(4)				
Algemene reserve		34.993		34.993	
Continuïteitsreserve		124.291		90.563	
Bestemmingsreserves		90.048		112.855	
Bestemmingsfonds		131.040		110.169	
			380.372		348.580
Kortlopende schulden	(5)		614.076		278.128
			994.448		626.708

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

		Saldo 2016	Begroting 2016	Saldo 2015
		€	€	€
Baten				
Subsidies van overheden	(6)	444.074	507.937	387.954
Overige baten	(7)	334.289	154.730	225.812
Som der baten		<u>778.363</u>	<u>662.667</u>	<u>613.766</u>
Lasten				
Materiële activiteits- en projectkosten				
Personeelskosten	(9)	440.502	396.000	351.226
Accommodatiekosten	(10)	61.913	53.850	26.905
Organisatiekosten	(11)	45.037	44.850	30.721
Bestuurskosten	(12)	7.318	7.500	5.049
Som overige lasten		<u>554.770</u>	<u>502.200</u>	<u>413.901</u>
Totaal lasten		<u>767.442</u>	<u>662.667</u>	<u>563.012</u>
Resultaat		<u>10.921</u>	-	<u>50.754</u>
Resultaatbestemming				
Continuïteitsreserve		33.728	-	5.754
Bestemmingsreserves		-22.807	-	45.000
		<u>10.921</u>	-	<u>50.754</u>

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) is opgericht per 20 mei 1994. Per 1 juli 1994 is zij haar activiteiten begonnen.

De vereniging staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Midden-Nederland onder nummer 30126706.

Volgens de statuten heeft de vereniging ten doel:

- het behartigen van de belangen van het vrijwilligerswerk in het algemeen en van de leden van de vereniging in het bijzonder;
- het bevorderen en ontwikkelen van het vrijwilligerswerk;
- het bevorderen van de maatschappelijke erkenning van het vrijwilligerswerk; en
- het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande, in de ruimste zin genomen, in verband staat of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De vereniging tracht deze doelen te bereiken door:

- op te treden als woordvoerder en lobbyist van het vrijwilligerswerk;
- te netwerken en als een spin in het web groepen bij elkaar te brengen op basis van thema of sector, ook internationaal;
- het voeren van campagnes en het uitreiken van kwaliteitsonderscheidingen aan organisaties en vrijwilligerscentrales;
- kennis en ervaring uit te wisselen met de leden;
- het organiseren van een tweejaarlijks landelijk congres voor de leden waarbij andere belanghebbenden en betrokkenen worden uitgenodigd.

Vereniging NOV is statutair gevestigd te Utrecht.

Vereniging NOV houdt kantoor aan de Koningin Wilhelminalaan 3, 3527 LA Utrecht.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Gerealiseerde overschotten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Gerealiseerde tekorten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen, verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Kosten algemeen

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Personeelskosten

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
1. Materiële vaste activa		
Inventaris	2.261	4.294

	Inventaris
	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2016</i>	
Aanschaffingswaarde	10.164
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-5.870
	4.294
<i>Mutaties</i>	
Afschrijvingen	-2.033
<i>Boekwaarde per 31 december 2016</i>	
Aanschaffingswaarde	10.164
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-7.903
Boekwaarde per 31 december 2016	2.261

<i>Afschrijvingspercentages</i>	%
Inventaris	20

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
2. Vorderingen		
Overige vorderingen en overlopende activa	142.816	68.546

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bijdragen Meer dan handen		
Vrijwilligersprijzen	10.230	9.980
Nog te ontvangen bijdragen NOV Verenigingscongres	25.767	-
Pharos - projectsubsidiebijdragen Aan de Slag!	13.137	-
Subsidies	21.625	30.357
Nog te ontvangen bijdragen deelnemende fondsen Centrale organisatie Premieplan	18.235	16.633
Rente	1.053	2.537
Niet besteed deel voorschot Stichting Tuchtrect		
Vrijwilligerswerk	7.500	1.148
Vooruitbetaalde kosten	25.014	4.537
Overig	20.255	3.354
	142.816	68.546

3. Liquide middelen

Rabobank lopende rekening	430.765	164.290
Rabobank Bedrijfsspaarrekening	281.924	275.236
Rabobank Bedrijfsspaarrekening bankgarantie (geblokkeerd)	5.642	4.173
Rabobank Premieplanrekening	131.040	110.169
	849.371	553.868

PASSIVA

4. Eigen vermogen

	2016	2015
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	34.993	34.993
Mutatie	-	-
Stand per 31 december	34.993	34.993
 Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	90.563	84.809
Resultaatbestemming	33.728	5.754
Stand per 31 december	124.291	90.563
 31-12-2016 31-12-2015		
	€	€
Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Congres NOV	20.000	20.000
Bestemmingsreserve Draagvlakversterking NOV	63.048	62.855
Bestemmingsreserve Verhuizing	7.000	30.000
	90.048	112.855
 <i>Bestemmingsreserve Congres NOV</i>		
Stand per 1 januari	20.000	5.000
Resultaatbestemming	-	15.000
Stand per 31 december	20.000	20.000
 <i>Bestemmingsreserve Draagvlakversterking NOV</i>		
Stand per 1 januari	62.855	60.000
Dotatie	-	2.855
Resultaatbestemming	193	-
Stand per 31 december	63.048	62.855

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
<i>Bestemmingsreserve Verhuizing</i>		
Stand per 1 januari	30.000	-
Resultaatbestemming	-23.000	30.000
Stand per 31 december	7.000	30.000

Bestemmingsfonds

Premieplan verdubbelingsbudget	131.040	110.169
--------------------------------	---------	---------

Premieplan is een regeling van medefinanciering door een aantal vermogensfondsen en andere financiers van lokale projecten ten behoeve van kwetsbare ouderen, waarbij de (netto) opbrengst van geldinzamelacties door vrijwilligers wordt verhoogd met een premie conform vooraf bepaalde vermeerderingspercentages. Deelnemende fondsen hebben hiervoor een bijdrage geleverd en gestort op een rekening van Vereniging NOV. Hieruit wordt vervolgens uitgekeerd aan goedgekeurde projecten. Het saldo is bestempeld als bestemmingsfonds, gelet op beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door derden (deelnemende fondsen) is aangebracht. Aangezien ontvangsten niet als baten, en uitgaven niet als lasten van Vereniging NOV worden aangemerkt, worden in tegenstelling tot hetgeen in RJ 640.306 is opgenomen, toevoegingen en onttrekkingen niet vanuit de resultaatbestemming verwerkt.

Premieplan verdubbelingsbudget

Stand per 1 januari	110.169	155.043
Ontvangen bijdragen over boekjaar	367.336	364.210
	477.505	519.253
Uitgaven ten laste van vorig jaar	-156.957	-167.774
Uitgaven ten laste van boekjaar	-189.508	-241.310
Stand per 31 december	131.040	110.169

De in 2016 ontvangen bijdragen bestaan uit:

- RCOAK, restbijdrage 2015: € 41.168
- Fonds Sluyterman van Loo, restbijdrage 2015: € 11.168
- RCOAK, voorschot bijdrage 2016: € 125.000
- Fonds Sluyterman van Loo, voorschot bijdrage 2016: € 80.000
- VSBfonds, voorschot bijdrage 2016: € 70.000
- Fonds 1818, voorschot bijdrage 2016: € 40.000

De uitgaven ten laste van 2015 bestaan uit:

- Verrekend met Premieplan-partners: € 77.979
- Verrekend met Premieplan-fondsen: € 78.959
- Betaalde bankkosten vierde kwartaal 2015: € 19

De uitgaven ten laste van 2016 bestaan uit:

- Uitgekeerde gelden aan Premieplan-partners t.b.v. verdubbelingspremies: € 189.447
- Bankkosten: € 61

Het bedrag ad € 131.040 wordt als volgt aangewend:

Stand per 31 december	131.040	110.169
Nog uit te keren verdubbelingspremies aan Premieplan-partners	-165.966	-75.724
Overige uitgaven	-22	-7.822
Terug te betalen van ontvangen voorschotten	-29.284	-78.959
Nog te ontvangen bijdragen	64.232	52.336
	<u> -</u>	<u> -</u>

De overige uitgaven bestaan uit:
- Nog te betalen bankkosten vierde kwartaal 2016: € 22

Terug te betalen voorschotten betreffen:
- RCOAK: € 9.644
- Fonds 1818: € 19.640

De nog te ontvangen bijdragen 2016 betreffen:
- Fonds Sluyterman van Loo: € 35.356
- VSBfonds: € 28.876

5. Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers	104.588	29.457
Belastingen en premies sociale verzekeringen	35.007	16.361
Overlopende passiva	474.481	232.310
	<u>614.076</u>	<u>278.128</u>

Schulden aan leveranciers

Crediteuren	<u>104.588</u>	<u>29.457</u>
-------------	----------------	---------------

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	1.302	-
Loonheffing	28.104	16.361
Pensioenen	5.601	-
	<u>35.007</u>	<u>16.361</u>

Overlopende passiva

Reserveringen (vakantiedagen, loopbaanbudget)	8.772	16.537
Nog te betalen accountantskosten (jaarcontrole + specifieke instellings- en programmasubsidies)	13.492	13.915
Vooruitontvangen projectsubsidies	141.131	199.243
Te betalen gelden aan landelijke partnerorganisaties voor uitvoering programma Vrijwillig Dichtbij	134.105	-
Nog te besteden gelden door landelijke partnerorganisaties voor uitvoering programma Vrijwillig Dichtbij	130.656	-
Nog te betalen kosten NOV Verenigingscongres	26.669	-
Overige nog te betalen kosten	19.656	2.615
	<u>474.481</u>	<u>232.310</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Per 1 oktober 2016 is een nieuw huurcontract afgesloten voor een periode van vijf jaar voor de kantoorruimte gelegen op de vierde verdieping van het kantoorgebouw aan Koningin Wilhelminalaan 3 in Utrecht. De aanvangshuurprijs bedraagt € 15.983 per jaar. Jaarlijks wordt de huurprijs geïndexeerd.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Saldo 2016	Saldo 2015
	€	€
6. Subsidies van overheden		
VWS - instellingssubsidie	194.973	210.869
VWS - programmasubsidie Vrijwillig Dichtbij	162.767	48.377
V&J - IVH/ontwikkeling tuchtrecht en registratielijst	60.121	46.317
V&J - (her-)inrichting digitaal portaal/uitvoering Contactpunt Gratis		
VOG	26.213	82.391
	<u>444.074</u>	<u>387.954</u>
7. Overige baten		
Contributies	121.425	99.680
Bijdragen vermogensfondsen Centrale organisatie Premieplan	51.570	42.042
Deelnemersbijdragen NOVi-bijeenkomst Tips & Tricks	1.000	-
Goed Geregeld - Basisinstructie	1.446	1.859
Baten Meer dan handen Vrijwilligersprijzen	10.230	9.980
Goed Geregeld - Licenties	4.959	5.750
Baten BestuurdersCentraal	47.725	-
Opbrengsten NOVi-conferentie voor vrijwilligerscentrales	-	9.920
Baten samenwerkingsproject Aan de Slag!	13.137	-
Baten NOV Verenigingscongres	71.935	-
Baten E-publicatie "Geen gedoe voor vrijwilligers"	3.166	18.640
Overige projectbaten	5.270	33.565
Deelnemersbijdragen registratielijst	1.152	-
Rentebaten	1.081	2.565
Overige baten	193	1.811
	<u>334.289</u>	<u>225.812</u>
8. Materiële activiteits- en projectkosten		
IVH/ontwikkeling registratielijst en tuchtcollege	33.525	14.221
(Her)inrichting digitaal portaal/uitvoering Contactpunt gratis VOG	-465	34.918
IVH/herziening toolkit gratis VOG	-	39.043
Netwerken (LOVZ/NOVi/Wet- & Regelgeving/Lobby & Communicatie/ Medezeggenschap voor vrijwilligers)	740	2.215
Centrale organisatie Premieplan	14.082	6.786
Project Medezeggenschap voor vrijwilligers	-	10.440
Projectkosten BestuurdersCentraal	40.058	-
Basisinstructies en doorontwikkeling Goed Geregeld	4.553	4.695
Draagvlakversterking	6.272	3.872
Debatten / themabijeenkomsten	1.619	3.564
Centrale aansturing Vrijwillig Dichtbij	40.788	7.799
NOVi-conferentie voor vrijwilligerscentrales	-	9.551
E-publicatie Wet- & regelgeving "Geen gedoe voor vrijwilligers"	5.045	9.809
Aan de Slag!, vrijwilligerswerk voor statushouders/asielzoekers	75	-
NOV Verenigingscongres	65.474	-
Activiteitenkosten algemeen	906	2.198
	<u>212.672</u>	<u>149.111</u>

	Saldo 2016	Saldo 2015
	€	€
9. Personeelskosten		
Lonen en salarissen	292.850	237.230
Sociale lasten	45.163	31.472
Pensioenlasten	27.713	19.843
Overige personeelskosten	74.776	62.681
	440.502	351.226
 <i>Overige personeelskosten</i>		
Reiskosten	6.942	5.501
Inhuur personeel	41.964	45.699
Arbodienst en verzuimverzekering	13.516	9.951
Opleidingskosten	4.029	-
Overige personeelskosten	8.325	1.530
	74.776	62.681

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders

Bestuurders van de vereniging zijn onbezoldigd.

Personeelsleden

Bij de vereniging waren in 2016 gemiddeld 5 personeelsleden werkzaam, berekend op fulltimebasis (2015: 4).

Overige lasten

10. Accommodatiekosten

Huur/accommodatiekosten	15.049	13.424
Onderhoudskosten	27.949	-
Servicekosten	7.083	3.449
Verzekeringen/belastingen/heffingen	45	49
Automatiseringskosten	7.454	8.506
Afschrijvingskosten	2.033	2.177
Overige accommodatiekosten	2.300	-700
	61.913	26.905

Behorende bij rapport d.d. 12 mei 2017
Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk te Utrecht

	<u>Saldo 2016</u>	<u>Saldo 2015</u>
	€	€
11. Organisatiekosten		
Accountantskosten	14.758	12.310
Administratiekosten	2.766	2.904
Advieskosten	6.258	-
Verzekeringen	916	916
Communicatiekosten	5.586	2.457
Drukwerk	1.404	566
Kantoor- en kopieerkosten	543	1.953
Telefoonkosten en porti	2.791	4.110
Contributies	1.628	1.665
Internetkosten	2.643	1.427
Ledenadministratie	2.510	1.130
Bankkosten	845	609
Overige organisatiekosten	2.389	674
	<u>45.037</u>	<u>30.721</u>
12. Bestuurskosten		
Reis- en verblijfkosten	491	643
Algemene Ledenvergadering	4.837	2.458
Overige bestuurskosten	1.990	1.948
	<u>7.318</u>	<u>5.049</u>

Ondertekening van de jaarrekening

Opmaak jaarrekening

De jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur.

Utrecht, 12 mei 2017

w.g. E. Vogelaar, voorzitter

w.g. J. van Nunen, vice-voorzitter

w.g. F. Boersma, penningmeester/secretaris

w.g. C. Linzel

w.g. F. Noordermeer

w.g. M. Scherpenzeel

w.g. N. Uhlenbusch

w.g. J. Winter

OVERIGE GEGEVENS

Q ACCOUNTANTS &
BELASTINGADVISEURS

Kerkenbos 1075 Q
6546 BB Nijmegen

Postbus 31255
6503 CG Nijmegen

Tel. 024-34 89 900
Fax 024-34 89 909
info@qaccountants.nl

QACCOUNTANTS.NL

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en leden van Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk statutair gevestigd te Utrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven' en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Wij verwijzen u voor een nadere toelichting op onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening naar het document https://www.nba.nl/Documents/Tools%20Vaktechniek/Standaardpassages/Standaardpassage_nieuwe_controletekst_niet_oob_variant_%20Nederlands.docx op de website van de NBA.

Nijmegen, 12 mei 2017

Q accountants en belastingadviseurs B.V.
namens deze

w.g. A. van der Burgh RA